

Juhhús

Világ- és európai piaci tendenciák

A FAO (2014) szerint a juhhús globális termelése 14 millió tonna volt 2014-ben, 0,6 százalékkal emelkedett az előző évihez képest. A világ juhhústermelésének több mint háromnegyedét a fejlődő országok adták, amelyek közül a legnagyobb kibocsátók Kína, India, Szudán, Nigéria és Pakisztán voltak. A nagy juhtartó ázsiai és afrikai országokban a megfelelő minőségű legelőknek köszönhetően az állományokat tovább bővítették. A 2013. évi száraz időjárás miatt a gyenge minőségű legelőkön való tartás helyett sok juhot és bárányt küldtek vágóhídra az ausztrál és az új-zélandi gazdák, ezért az óceániai térségben kisebb volt a vágóállatok kínálata 2014-ben. A világ juhhús-kereskedelme visszafogottabb volt 2014-ben, az export és az import egyaránt 1,7 százalékkal mérséklődött. A nemzetközi piacra kerülő juhhús csaknem 85 százaléka Ausztráliából és Új-Zélandról származott.

Az ABARES (2014) szerint Ausztrália juhállománya a 2014/2015. gazdasági év (július–június) végére 69,8 millió (–4 százalék) egyedre csökkent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. A bárányok vágása 1,8 százalékkal, 22,3 millió darabra emelkedhet a folyó szezonban az előzőhöz képest. Ausztrália bárányhúsexportja 240 ezer tonnára nőhet. Az ausztráliai bárány iránt élénk a kereslet az USA-ban és a Közel-Keleten is. Az Egyesült Arab Emírségekben, Katarban, Szaúd-Arábiában, Kuvaitban és Ománban a középosztály erősödése, a vendéglátó-ipari szolgáltatások javulása és a fehérjedús étrend népszerűbbé válása teszi kedvelté a bárányhúst. Ausztrália élőjuh-exportja csaknem 20 százalékkal bővíthet a folyó gazdasági évben a Bahreinbe és Egyiptomba 2014 áprilisában újra megnyílt szállítási lehetőség hatására.

A New Zealand Economic Service (2014) szerint Új-Zéland juhállománya 29,8 millió egyed volt a 2013/2014. gazdasági év (október–szeptember) végén, 3,2 százalékkal kisebb az előző szezonhoz képest. Az ország juh- és bárányhústermelése 470 ezer tonna körül alakult, a bárányhús kibocsátása 2,5 százalékkal mérséklődött, míg a juhhúsé 1,3 százalékkal emelkedett. A bárányexport 2,5 százalékkal, 305 ezer tonnára csökkent a 2013/2014. évi szezonban az előzőhöz viszonyítva. A legfontosabb exportpiacok az EU és Kína voltak. A folyó gazdasági évre a szakértők a bárányhús termelésének és kivitelének 2,6 százalékos csökkenését vetítik előre, valamint a juhhúskibocsátás 20 százalékos esését valószínűsítik.

Az EC (2015a) szerint a juh- és kecskeágazat jövedelmezősége javulásának köszönhető, hogy az EU juh- és kecskehústermelése 900 ezer tonna körül stabilizálódott 2014-ben. Az EU juh- és kecskeimportja (élő állat és hús) 2,5 százalékkal, 195 ezer tonnára esett, a legnagyobb beszállító Új-Zéland volt. A nemzetközi piacokon értékesített juh- és kecskehús, valamint élő állat mennyisége 11 százalékkal nőtt 2014-ben a 2013. évihez képest. Az EU juh- és kecskehúsfogyasztása az előző évinél 1 százalékkal volt kisebb 2014-ben.

Az EC (2014b) szerint az unió juh- és kecskehústermelése 2015-ben elérheti a 911 ezer tonnát. A juh- és kecskehúsimport 1,5 százalékkal emelkedhet. Az EU-ban az egy főre eső juh- és kecskehúsfogyasztás 1,8 kilogramm körül alakulhat 2015-ben.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

A KSH adatai szerint Magyarország juhállománya 1,185 millió egyed volt 2014. december elsején, 2,4 százalékkal csökkent a 2013. decemberihez képest. Az anyajuhok létszáma 2,2 százalékkal, 855 ezer egyedre mérséklődött. A juhot tartó egyéni gazdaságok száma 25,69 ezerre nőtt (+8 százalék az előző évihez viszonyítva), a gazdasági szervezeteké 466 volt (+12 százalék) 2014. december elsején. Az egyéni gazdaságokban átlagosan 40 (–9 százalék), a gazdasági szervezeteknél 323 (–15 százalék) juhot tartottak. A juhállomány 69 százaléka az Észak- és Dél-Alföldi régióban található, a többi régió részesedése lényegesen kisebb.

Bel- és külpiazi értékesítés

A juhok felvásárlása csaknem 11 százalékkal csökkent 2014-ben az előző évihez képest a KSH adatai szerint. A növendék bárány (2–12 hónap) felvásárláson belüli részaránya 0,9 százalékponttal nőtt, míg a tejesbárányé (2 hónap alatti) 0,4 százalékponttal csökkent, a növendék bárány az összes forgalom 93 százalékát adta. Az AKI vágási statisztikája szerint a juh vágása élősúlyban 40 százalékkal nőtt 2014-ben az egy esztendővel korábbihoz viszonyítva.

Az élőbárány-kivitel kismértékben emelkedett 2014-ben, mivel az előző évinél 1 százalékkal több bárány került a nemzetközi piacra (7. melléklet). A magyarországi bárány legnagyobb piaca továbbra is

Olaszország volt, amelynek a kiviteken belüli részaránya 91 százalék körül alakult, ez 1,3 százalékpontos csökkenést jelentett 2013-hoz képest.

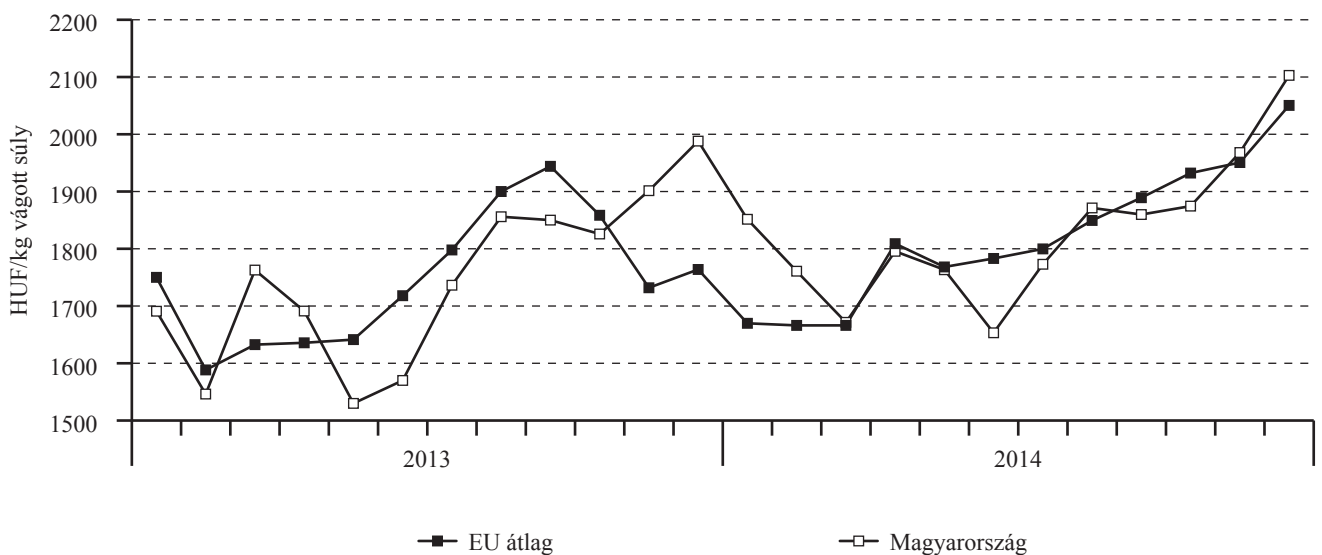
A piaci árak tendenciája

Új-Zélandon az időjárás változása jelentősen befolyásolja, hogy a termelők több vagy kevesebb állatot küldenek vágásra. A szárazabb hónapokban nő a vágóállatok mennyisége, ami hatást gyakorol az árakra. A kínálat bővülése miatt 2014 első négy hónapjában csökkent a bárány ára, majd az év végéig emelkedett. Új-Zélandon az északi és a déli szigeten is hasonlóan alakultak a bárányárak 2014-ben, és átlagosan 14-15 százalékkal voltak magasabbak, mint egy évvel korábban. Ausztráliában a bárány ára az év elejétől folya-

matosan emelkedett, júniusban érte el a legmagasabb szintet, majd a növekvő kínálat hatására csökkent. A bárány ára 16 százalékkal volt magasabb 2014-ben a 2013. évihez képest, amit az erős nemzetközi kereslet okozott. Az EU-ban a könnyű bárány ára euróban kifejezve nem változott jelentősen 2014-ben az előző évihez viszonyítva, ez forintban számolva – a forint gyengülése miatt – csaknem 4 százalékos emelkedést jelentett (23. ábra).

Olaszországban, Magyarország legnagyobb exportpiacán a könnyű bárány ára euróban számolva 1,8 százalékkal csökkent 2014-ben az előző évihez képest. Magyarországon a könnyű bárány termelői ára forintban kifejezve 4 százalékkal emelkedett (13. melléklet). Az EC (2014b) előrevetítése az EU-ban a juhhús árának 5 százalék körüli növekedését valószínűsíti 2015-ben, a világpiacon pedig nem számítanak a juhhús árának lényeges változására.

23. ábra: A könnyű bárány termelői ára (2013–2014)

Forrás: Európai Bizottság, AKI PÁIR